O ZAKLETÉM JELENOVI

NELA HUDECOVÁ

Jak asi všichni víme, v přírodě se každý rok dějí velké změny. Na jaře musí vyrůst květiny, zvířata se probudit ze zimního spánku, narodit se mláďata a spousty dalších věcí. V létě zase musí dozrát plody, oteplit se a odkvést jarní květiny. Na podzim je třeba, aby spadaly listy stromů, zvířata se uložila k zimnímu spánku, jeleni shodili své parohy, stěhovaví ptáci odletěli na jih a aby další přípravy na zimu proběhly hladce. V zimě se zase příroda musí postarat, aby měli ptáci a zvířata co jíst.

Aby to všechno bylo tak, jak má být, kontroluje to Matka Příroda. Matka Příroda byla nádherná bytost a ztělesňovala všechna čtyři roční období. Měla zelené oči jako jarní tráva, zrzavé vlasy jako zapadající slunce v létě, které jí vlály ve větru, bílou pleť jako sníh a červené šaty jako podzimní listí. V ruce držela kouzelný proutek z javorové větvičky. Byla trpělivá a milá, ale i důsledná a nesmlouvavá. Když si třeba nějaký medvěd usmyslel, že se mu letos nechce uložit k zimnímu spánku, aby mohl vidět sníh, byla Matka Příroda neoblomná a poslala ho hezky do hajan. Stejně tak to bylo se všemi, kteří si usmysleli vzdorovat zákonu přírody.

V lese poblíž dnešní Uhříněvsi jednou žil jeden jelen. Byl mladý a pošetilý. Tohoto roku mu narostly největší parohy ze všech jelenů v okolním lese, a proto se povyšoval nad ostatními. Podobné parohy neměl nikdo široko daleko. Jelenovi to ale nedělalo dobře, protože mít největší parohy v lese v něm vzbuzovalo pýchu.

Pýcha v něm rostla čím dál víc. Za chvíli jelen začal ostatními opovrhovat. Být jelenem s největšími parohy ale mělo i své nevýhody. Začali ho honit králové s družinou a další lidé, kteří se chtěli chlubit krásnou trofejí. Matka Příroda ho chránila před těmi, kteří ho chtěli ulovit, zvláštní magií i přesto, že byl velmi pyšný. A ten pyšný jelen o té magii samozřejmě nevěděl. On totiž Matku Přírodu nikdy neviděl a věřil, že to, co nevidí, tak neexistuje. Myslel si, že je to jen postava z pohádky, která se vypráví malým mláďatům, aby byla poslušná.

Jednou už tak na podzim jelen zahlédl jiné jeleny, jak shazují parohy. Ulekl se, že bude muset také shodit své velkou chloubu. Začal přemýšlet, jak se tomu vyhnout. Pořád mu totiž v hloubi duše vrtalo, jak je to s tou Matkou Přírodou. Každý podzim poslušně shazoval své parohy, protože tajně doufal, že mu na jaře vyrostou největší z celého lesa. A teď když se mu ten sen splnil, má ho zase hodit za hlavu? Hodit za hlavu svůj dar, svoji pýchy potěšení, to teda ne! Rozhodl se tedy, že své parohy letos neshodí, ať se stane cokoliv. Šel se se svým rozhodnutím pochlubit svým bývalým přátelům na mýtinu, kde si spolu hrávali jako malá mláďata. Byli tam všichni jeho staří přátelé: medvěd, liška, veverka, myška a ježek. Dokonce i dříve mrzutý vlk tam byl. Jelen se

chvíli zdráhal a potom vykročil směrem k ostatním s hlavou vzpřímenou. O chvíli později jim už sděloval svůj "úžasný plán". Když skončil, první promluvila myška. "To není dobrý nápad, jelene. Dostaneš se do sporu s Matkou Přírodou a to nedopadne dobře. A ona tě stejně nakonec donutí shodit ty tvoje parohy". A jelen, který si to od myšky nechtěl nechat líbit, se na ni rozkřikl "Ty nemluv, malá myš. Čekal jsem odpověď od větších a inteligentnějších tvorů, než jsi ty. A žádná Matka Příroda neexistuje. Příběh o ní je jen povídačka pro malé děti a ty tomu pořád věříš. Vzbuď se, malá myš, zkus být dospělá, ne jen přerostlé dítě. A víš, proč žádná Matka Příroda není? Protože kdyby existovala, někdy bych ji viděl. A ani ty jsi ji nikdy neviděla, ty malá myš!" A dál ji neposlouchal. Malá myška, pořádně zahanbená, mu mohla říkat cokoliv, ale jelenovi to bylo lhostejné. Ježek se ale myšky zastal a začal jelenovi domlouvat. "Jelene, i malá zvířátka mají svou čest a ty jejich velikost nemáš zneužívat." K ježkovi se přidala i veverka a řekla jelenovi několik účinnějších vět: "Jelene, ty nevíš, jak je čest malých zvířat zranitelná. Jejich velikost bývá často terčem posměchu. Představ si, kdyby se ti medvěd posmíval, že jsi malý". K veverce, ježkovi a myšce se přidala i ostatní zvířata, ale jelen je nechtěl poslouchat. Řekl: "Myslete si, co chcete, ale plán je to úžasný." A tímto výrokem jen zvýšil své sebevědomí a přesvědčil sám sebe, že je to dobrý nápad.

Jedno ráno se na lesním palouku objevil sníh s pořádným mrazem. Když sníh uviděl jelen, potvrdil si, že Matka Příroda neexistuje, protože by ho už donutila shodit jeho parohy. A začal si věřit, že i kdyby existovala, nic proti němu nezmůže. To se ale jelen pořádně přepočítal, protože ještě ten den šla Matka Příroda zkontrolovat, jestli je vše tak, jak má být, protože s prvním sněhem začíná tuhá zima. Už z dálky viděla jelenovy parohy a pořádně se na něho rozzlobila. Ale zůstala klidná a potichu k němu přistoiupila a něžně na něj promluvila: "Jelínku, a ty proč máš s prvním sněhem ještě parohy?". Jelen se na ni ale obořil: "Proč se ptáš? Tobě do toho nic není!" A těmito slovy dopálil i klidnou Matku Přírodu. Pomyslela si, jaký je to nevděčník. Jak se to k ní chová? Vždyť ona ho vlastníma rukama stvořila a před smrtí ho chránila. I na jelena promluvila: "Já jsem Matka Příroda a nařizuji ti, abys shodil své parohy!" "Neshodím je, nechci! A ty proti mé vůli nic nezmůžeš. Ty mi chceš odebrat mé potěšení, které nikdo jiný nemá. Jsi strašně sobecká, Přírodo. Nechápu, proč tě ta malá myška uctívá a proč o tobě všichni říkají, jak jsi laskavá!" Rozkřikl se jelen na Matku Přírodu. To už bylo příliš. "Nechej si ty svoje parohy navždy!" Pronesla Matka Příroda zvýšeným hlasem. Mávla hůlkou a jelen se začal proměňovat ve strom. Parohy mu začaly stoupat do výše tak, že už vypadaly více jako větve než jako parohy. Jelen se začal zkracovat a růst. Vyrašilo na něm listí, které ovšem hned v zápětí opadalo.

Jelen se najednou chtěl Matce Přírodě omluvit za své chování, poděkovat jí za její služby, zvířátkům a hlavně myšce se chtěl omluvit a říct jim, že měla pravdu. A hlavně chtěl hned své parohy shodit, protože sice byly obrovské, ale také neuvěřitelně ztěžkly. Chtěl promluvit, jenže neměl ústa. Chtěl se vydat za Matkou Přírodou, jenže

neměl nohy, protože ty se změnily v kořeny zakopané hluboko v zemi, bez kopyt a bez srsti. Pomalu začal ztrácet zrak, protože mu oči zarůstaly kůrou.

Když na krajinu padla tma a měsíc zalil svou září celé údolí, procházela kolem Matka Příroda dát jelenovi poslední šanci, protože jí přišel jeho trest příliš krutý. Najednou zaslechla tenký a pištivý hlas. "Dobrý den, paní." "Tobě taky milá myš", řekla, když si Příroda malé myšky všimla. "Můžu se k vám připojit a svěřit se vám o svých trablích, které nikoho nezajímají?" Zeptala se myška prosebně. Matce Přírodě bylo malé myšky líto, a tak svolila, aby se jí svěřila. Myška tak začala vyprávět o tom, jak ji jelen urazil a jak ji řekl, že prý ona myška nic neví a že je moc malá, aby radila jelenovi. Po tom, co Matka Příroda toto slyšela, rozhodla se jelenovi již druhou šanci nedat. Nemá urážet malá zvířata kvůli jejich výšce. Proto řekla myšce: "Je mi tě líto. Víš, že na palouku, blízko rybníka vyrostl nový strom? Jen tak ze dne na den." "To je velmi zajímavé. Půjdu se tam podívat". Odpověděla myška a odcupitala.

Ráno myška všem řekla o novém stromu. Přišli se na něho podívat obzvlášť jeleni. Nějak je přitahoval. Cítili z toho stromu takovou zvláštní sílu. Chodili se k němu pást a domlouvali si u něj schůzky. Říkali mu jelení strom. Na počest toho, že tam chodili, tam lidé postavili jelení farmu, která se dochovala až dodnes.